

Týden

26 / 2026

Obsah

Knihovna Václava Havla

Léky na cholesterol – statiny

Vlaštovičník

Dopis Václava Havla Gustavu Husákovi

Téma: Cyril a Metoděj

Knihovna Václava Havla

26. června 2026 (společnost)

Zaujalo mě, co se děje kolem Knihovny Václava Havla. Kauza kolem této knihovny vypadá na první pohled jako bouře ve sklenici vody. Kdo je, nebo není ředitelem této zbytečné instituce, a to, jestli bude nebo nebude dál existovat, by mohlo být veřejnosti celkem jedno. Ale je zajímavé, že tato kauza přitáhla pozornost k aktérům a je dobré popřemýšlet, co to vlastně Knihovna Václava Havla je.

Když se podíváme na webové stránky, zjistíme, že informačně je to skutečně zbytečná záležitost. Celkem mě až udivilo, že Havlovu nejslavnější politickou esej, Dopis Václava Havla Gustavu Husákovi ze dne 8. 4. 1975, tam zkrátka nenajdete. Najdete tam texty o tom, jak ji máme správně rozumět, několik krátkých zpráv o tom, že tato esej má výročí nebo do jakého okrajového jazyka byla přeložena, ale text nenajdete ani tam, ani na celém internetu bez jakési registrace. Jedinou volně přístupnou verzi jsem našel ve slovenštině, a tedy to skoro vypadá, jako by se ji někdo snažil utajit. No ale po registraci někde se mi

ji podařilo stáhnout a přečíst, ale k tomu se vrátíme později.

Knihovna tedy nefunguje jako knihovna, tedy k poskytování informací. Tak k čemu tedy je? Tomáš Sedláček, stále současný, ale exkomunikovaný ředitel, v nedávném rozhovoru řekl, že knihovna slouží k šíření víry, jakou měl Václav Havel. Tedy je to jakási základna k šíření jakési víry spojované s Václavem Havlem. A tak je zajímavé, kdo vlastně je touto základnou vyživován, aby tuto víru mohl šířit, protože hlavním donátorem byl Zdeněk Bakala, který každý rok do této základny sypal desítky milionů korun. A dvě výrazné osobnosti spojené s KVH jsou Tomáš Sedláček, stále současný ředitel, a Tomáš Halík, po dlouhá léta člen správní rady.

A tato dvojka Tomášů je zajímavá napojením na další instituci, a tou je Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy. Tomáš Halík se v současnosti přesunul na Filozofickou fakultu, ale s Fakultou sociálních věd jsou oba spjati velmi úzce. A tato fakulta, vzniknuvší velmi záhy po listopadovém převratu, 1. června roku 1990, se stala hlavní zásobárnou kádrů pro obsazování ministerstev a vládních úřadů. V podstatě můžeme přirovnat Knihovnu Václava Havla k takovému malému českému Aspenu a Sociologickou fakultu ke školícímu středisku pro své pěšáky.

A tato ideová základna se nyní do krve rozhádala, protože se zřejmě neděje vše podle představ jakýchsi postav v pozadí. A nebo jim možná třeba jen vyschl nějaký penězovod a šíření havlistické víry zadarmo nikoho nezajímá. Před pár dny Dáša Havlová dokonce zakázala Knihovně používat jméno Václava Havla. A tak dění kolem Knihovny Václava Havla a hlavně i její personální obsazení od jejího vzniku po současnost je vlastně velmi zajímavé a navíc i celkem komické.

Léky na cholesterol - statiny

26. června 2026 (zdraví)

Minule jsem říkal, že si budeme postupně povídat o různých lécích, které se do nás snaží dostávat farmaceutické firmy. A také jsme mluvili o tom, že celý farmaceutický průmysl před sto lety založil Rockefeller a nejde v něm vůbec o to, aby lidé byli zdraví, ale o něco úplně jiného. A i když medicína v některých věcech skutečně pomáhá, tak v celku je to spíše naopak, což jsme mohli ukázkově vidět během covidu.

No a jako první jsem si vybral statiny, což jsou léky snižující hladinu cholesterolu v krvi.

A je pravda, že hladinu cholesterolu skutečně snižují. A také víme, že lidem s vysokými hodnotami cholesterolu se ucpávají cévy, což může vést třeba k infarktům myokardu. Tedy na první pohled to vypadá vše správně a blahodárně.

Jenže v roce 2010 byla zveřejněna zajímavá metaanalýza. Metaanalýza zpracovává statisticky více již existujících vědeckých studií a může se zaměřit na údaje, které nejsou primárně zjišťovány v jednotlivých lékařských studiích. A tím pádem může pracovat s mnohem větším souborem dat nezatížených nějakým primárním zájmem.

Metaanalýzy jsou ve vědeckých kruzích vysoce hodnoceny, protože to jsou jakési nadstudie.

A tato metaanalýza zjistila, že lidé, kteří užívají statiny, nemají statisticky vyšší dobu dožití oproti lidem, kteří užívají kontrolní placebo. Statiny nepřinášejí tedy žádný pozitivní efekt na prodloužení doby života, ale přitom mají řadu nežádoucích účinků, mezi kterými je například zvýšené riziko diabetu nebo svalové potíže – takzvaná myalgie. Nervová vlákna jsou totiž obalena myelinovou pochvou, která je ze čtvrtiny tvořena cholesterolem, který statiny likvidují. A mimochodem v lidském mozku je koncentrováno nejvíce cholesterolu v těle, protože je potřeba právě k obalování nervových vláken. Cholesterol je tedy důležitá látka pro náš nervový systém a statiny se ho snaží likvidovat podobně jako třeba roztroušená skleróza.

Užíváním statinů si tedy člověk nepomáhá, ale přináší mu to rizika dalších onemocnění. Samozřejmě na jakékoliv námitky mají farmaceuti připravené výmluvy, na to mají vytvořená mediální oddělení. Jenže pokud se o to člověk začne skutečně zajímat, tak jsou tyto výmluvy velmi průhledné.

A co tedy znamená vyšší cholesterol v krvi? Znamená to, že cévy nejsou v pořádku a organismus se je snaží pomocí cholesterolu opravit. Někdy toto opravování může cévy skutečně zneprůchodnit, ale cholesterol není prvotní příčina, ale až následek. Často k tomu dochází, pokud v žilách probíhají nějaké zánětlivé procesy, a právě ty by bylo potřeba léčit. Ale tím se farmaceuti vůbec nezabývají. Stačí jim, když do lidí sypou statiny.

Vlaštovičník

26. června 2026 (zdraví)

Dnes budu mluvit o další kytičce, která teď krásně žlutě kvete a její užívání může být hodně blahodárné.

A tou kytičkou je vlaštovičník větší neboli chelidonium.

Tato kytky je jedovatá, tedy není dobré ji užívat přímo jako třeba čaj. I když český bylinkář Zentrich doporučoval i užívání vlaštovičnickového čaje, ale s tím bych byl přeci jen opatrný.

Když utrhneme stonek vlaštovičníku, tak z něj prýští jasně žlutá tekutina, která je žíravá a používá se lidově k vypalování bradavic.

Ale mnohem důležitější je užívání vlaštovičníku na žlučník. Je to vlastně nejsilnější přírodní žlučníkový stimulátor, jaký existuje. Známý bylinkář Jiří Janča o vlaštovičníku mluvil jako o jedné z nejdůležitějších bylinek vůbec. Ale důležité je užívat vlaštovičník ředěný, a nikoliv přímo tinkturu. A pro posílení

žlučníku se používá vlašovičník ředěný v potenci D3, což znamená, že se tinktura ředí třikrát po sobě v poměru jedna ku deseti a při každém ředění se ten roztok protřepává. Štáva z vlašovičníku se nejdříve zředí 1:1 s 95% lihem a tato základní tinktura se poté zředí 3x. Z jedné kapky šťávy vymačkané z vlašovičníku tedy dostaneme 2 000 kapek výsledného roztoku.

Sbírat a vymačkávat šťávu z vlašovičníku není dobré dělat holýma rukama, ale stačí třeba mikroténové rukavice, které jsou v obchodech s potravinami pro nabírání pečiva. Pokud se do toho někdo chce pustit, tak podrobnosti najdete na internetu, ale chtěl jsem vám říct alespoň základy pro představu, jak se kapky na žlučník připravují. Pokud máte jakékoliv problémy se žlučníkem, anebo je vám těžko po mastnějších jídlech, tak vlašovičnickové kapky v ředění D3 vřele doporučuji. Budete překvapeni, jak vám i jen po tom, co se přejíte pořádně promaštěnou svatomartinskou husou, nastartují trávení.

Dopis Václava Havla Gustavu Husákovi

26. června 2026 (společnost)

Řekl jsem si, že si přečtu jeden z nejzásadnějších politických Havlových esejů, tedy Dopis Václava Havla Gustavu Husákovi ze dne 8. 4. 1975.

No, myslel jsem, že takový zásadní Havlův ideový text bude všude možně volně přístupný. No a k mému překvapení nikde po něm vidu slechu. A to ani na webu té slavné Havlovy knihovny. Jediný veřejně volně dostupný exemplář jsem našel ve slovenštině, ale přesto jsem toužil po tom si Havla přečíst v originále. Všude lze nalézt spoustu metodických pokynů pro školy, jak mají tento text chápat, spoustu různých výcuců a zhuštěnin, ale originální text je vlastně velké tajemství. Havel poslal tento text současně jak Gustavovi, tak západním médiím, aby dopis mohla šířit po světě. No ani v době internetu se tento text nijak nešíří.

Až po registraci na jakémisi webu „Moderní dějiny“ se mi tuto cennost podařilo stáhnout. Po otevření mě nejdříve překvapil velký rozsah tohoto díla. Třináct stran A4 velmi drobným písmem. V knize by to zabralo kolem 30 stran. No a tak jsem se do tohoto textu našeho slavného literáta s nadšeným očekáváním pustil. A musím tedy říct, že mě to zklamalo. Je to jednak velmi upovídaná nuda, ve které Václav Gustavovi píše, že lidé jsou zkrátka svině, že jsou nemorální a prospěcháři. Dále pak Gustavovi sděluje, že by bylo lepší mít svobodnou politickou soutěž. A na závěr nám vysvětluje, co to je entropie. Já jsem opravdu naivně čekal, že Václav Havel v tomto textu přednese nějaké myšlenky, a zároveň, že to bude literárně zajímavé a čtivé. A že by s ním šlo třeba souhlasit nebo polemizovat, nebo zkrátka popřemýšlet. Že to zkrátka alespoň něčím zaujme.

No po přečtení jsem pochopil, proč je tento zásadní text tak utajený a raději se jen píše, jak mu má veřejnost rozumět. Protože spíš připomíná slohovou práci nějakého gymnazisty. Tím nechci snižovat Havlův dramatický talent, ale co se týče jeho filosofických myšlenek, tak jsem tam žádnou neobjevil.

Cyril a Metoděj

26. června 2026 (duchovní)

Blíží se nám dva důležité svátky, které jsou den po sobě, a i když spolu velmi úzce souvisí, tak každý svátek vydá minimálně na jedno téma. A tak s předstihem si dnes vybereme ten první, který je i prvním chronologicky, protože se týká našeho území v devátém století.

Dnes si tedy v rámci našeho čtvrtetního tématu popovídáme o Cyrilovi a Metodějovi a Jana Husa, který žil o šest století později, si necháme na příště. A i když tyto dvě epochy dělí 6 století, může někoho z vás překvapit, že spolu velmi úzce souvisí. A bez pochopení těchto dvou událostí nemůžeme vnímat

kořeny našeho více než tisíciletého národa, souvislosti s Karlem IV. a svatým Václavem, a také souvislosti našeho vztahu s Německem.

A tak tedy zpět do devátého století. Kníže Rostislav požádal byzantského císaře Michaela III. o vyslání křesťanských učitelů na území Velké Moravy.

Nemůžeme si představovat, že zde existovalo hezké harmonické pohanství a najednou se Rostislav rozhodl, že tady rozšíří křesťanství. Křesťanství se postupně šířilo po celé Evropě, ale současně se stalo mocensko-politickým nástrojem. A hlavní mocensko-politický vliv sem přicházel od západu a Francké říše. Tou dobou sice Vatikán jako pojem ještě neexistoval, ale v podstatě se jednalo o vliv tehdejšího Vatikánu, tedy západořímské církve.

A kníže Rostislav nechtěl tomuto západnímu vlivu podlehnout, a proto požádal byzantského císaře, protože východní křesťanství nemělo mocenské ambice jako křesťanství západní. Rostislav se tím snažil ubránit nadvládě západních mocenských struktur.

A císař Michael vyslal ty nejpovolanější a nejvýše duchovní i inteligentní kněze, jaké celá Byzanc měla, Cyrila a Metoděje. Tito dva kněží byli skutečně vysoce duchovní a přinesli k nám velmi důležitý duchovní dar. Propojili náš slovanský jazyk s vysokou duchovní naukou a jejich plody zde máme dodnes. My jako rodilí mluvčí si to sice příliš neuvědomujeme, ale čeština je v porovnání s jinými evropskými jazyky, zvláště germánskými, jazyk vysoce duchovní.

Českou delegaci v čele s knížetem Bořivojem I., která se za Cyrilem a Metodějem vydala na Moravu, Metoděj pokřtil. A spolu s ním byla také pokřtěna kněžna Ludmila, i když se neví, jestli to bylo současně. Nicméně všichni byli z učení a z charismatu Cyrila a Metoděje nadšeni a začali jejich učení šířit i v Čechách. A mimochodem Ludmila dostala od Metoděje také zlatý obrázek Madony s Ježíškem, tedy palladium země české, ale o tom si povíme někdy v budoucnu.

Tou dobou se naše území a hlavně zdejší obyvatelé velmi obohatili. Jenže západní mocenský blok se nechtěl smířit s odporem a poklesem svého vlivu.

Za svého života měl Metoděj na Moravě mnoho svých žáků a následovníků, bylo jich kolem 200. Po Metodějově smrti však západní rozvědka spustila akci na likvidaci cyrilometodějského učení. A s pomocí Rostislavova nástupce – Svatopluka, kterého získali na svou stranu, celou akci rozjela.

Svatopluk Metodějovy žáky nejdříve věznil a mučil a zbylé přeživší nakonec vyhnal ze země. Někteří duchovní lidé vnímají, že toto násilné vyhnání Metodějových žáků si nese Morava až do současnosti.

V Čechách byl vývoj odlišný. Východní cyrilometodějské učení zde dál přežívalo, neboť jejich odkaz dál šířili Bořivoj s Ludmilou. A Ludmila tuto duchovnost předala svému vnukovi Václavovi.

Všichni víme, že dějiny píšou vítězové, a tak vítězové také napsali to, že kníže Václav byl poddajný vůči německým sousedům. Ve skutečnosti se na našem území hrála politická hra o převzetí vlivu západní církve nad naším územím. Na Moravě se to podařilo přesvědčením Svatopluka, jenže v Čechách jak Ludmila, tak Václav chtěli prosazovat východní křesťanství a nechtěli se podvolit mocenským vlivům západní církve. Jenže s tím se tehdejší západní rozvědky nechtěly smířit. Ludmilu se jim podařilo odstranit pomocí Drahomíry a Václava pomocí jeho bratra. Vidíme, že vztahy s našimi západními sousedy jsou velmi složité již od devátého století a je důležité je vnímat, abychom správně pochopili i to, co se děje v současnosti kolem Landsmanšaftu a snahy o znovuoobsazování našeho území Němci.

Kníže Václav chtěl pokračovat v cyrilometodějském učení. Jenže to se nelíbilo západním mocenským strukturám, a tak Václava odstranily.

Jenže Karel IV., další Přemyslovec a vysoce duchovní člověk, tyto věci v Českém království velmi dobře navnímal, a proto chtěl na svatého Václava navázat. V té době z něj vytvořil skutečného patrona země, jemu byla věnována královská koruna, která měla navždy spočívat na jeho lebce.

Mluvili jsme nedávno o ostatcích svaté Zdislavy a pokud vnímáme sílu ostatků, pak nám dojde, proč měla koruna spočívat na Václavově lebce. Koruna se měla

ladit na Kristovo světlo, které lebka svatého Václava vyzařuje, a při korunovaci mělo toto Kristovo světlo být předáno korunovanému. Karel chtěl, aby České země spravovali Kristovým světlem prozáření vládci.

Karel se snažil velmi politicky obratně vymanit z nadvlády západních mocenských struktur, a proto se tak opíral o svatého Václava. A za jeho života se to velmi dobře vedlo. Z Prahy se mu podařilo udělat duchovní centrum Evropy. Praha byla tou dobou stejně vlivná i podobně velká jako Paříž a třikrát větší než Londýn.

Ale tento proces se západním mocenským strukturám vůbec nelíbil. Čeští učenci i obyvatelstvo toužilo po skutečné duchovnosti. Karel IV. tento proces započal, ale nemohl již dostatečně ovlivnit to, co se stane po jeho smrti. Západ napřel své veškeré síly, aby vzpouru Přemyslovců zastavil. Václav IV. nebyl zdaleka slabý vládce, ale západ rozjel velmi tvrdou hru mezinárodních intrik. A v té době se objevil Jan Hus, kterého musel západ umlčet stůj co stůj. A o tom si podrobněji řekneme příští týden.

Plody cyrilometodějské duchovnosti jsou tak velmi úzce spjaty s dějinami českého národa posledních dvanácti století. A na našem území probíhá tisíciletý boj mezi východní duchovností a západními mocenskými tendencemi. Naše země totiž skutečně patří na východ, ale hraje se zde tisíciletá politická hra, a proto někteří lidé tak hystericky opakují náš prozápadní narativ. To jsou ti, co vyhnali Metodějovy žáky, zavraždili Ludmilu a Václava, upálili Jana Husa a chtěli za druhé světové války náš slovanský národ vyhladit. Ale celých těch dvanáct století se jim to nepodařilo, a tedy český národ je daleko schopnější, než jsme si vůbec ochotni připustit.